

Dreptul

9 771 857 318 501

ISSN 1857-3185

VINERI

28 septembrie

2012

Anul XI

nr. 36 (439)

8 pagini – 3,40 lei

Săptămînal juridic

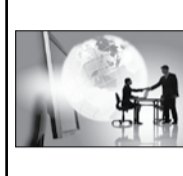
E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în regiunea transnistreană pag. 3

Delicvența juvenilă, din nou în prim plan. Cum să lupți cu ea pag. 4

Monitorizarea politicilor anticorupție: În ce măsură autoritățile publice respectă cerințele privind conținutul paginilor web pag. 5

Încă un oficial european laudă Moldova pentru progresele obținute

Președintele Parlamentului, Marian Lupu, asigură partenerii europeni că Republica Moldova nu se va retrage din Acordul de Cooperare cu UE în domeniul energiei. Totodată, speaker-ul susține că Legislativul a adoptat toate actele relevante, referitoare la integrarea europeană, astfel,

La rîndul său, înaltul oficial european a menționat progresele înregistrate de Republica Moldova în implementarea reformelor în justiție, economie, în combaterea corupției și a specificat că țara noastră, în acest sens, beneficiază de asistență permanentă din partea Comisiei Europene, care însumează circa 100 de milioane de euro pe an.

Președintele Legislativului, Marian Lupu, a apreciat suportul acordat țării noastre de Comisia Europeană și a relevat că Moldova își propune, către Summit-ul Parteneriatului Estic de la Vilnius, din noiembrie 2013, să finalizeze negocierile Acordului de Asociere și să îndeplinească toate condițiile necesare pentru obținerea regimului liberalizat de vize cu UE.

Marian Lupu a mai spus că Parlamentul de la Chișinău a adoptat toată legislația relevantă referitoare la integrarea europeană și, la acest capitol, nu avem restanțe. Potrivit speaker-ului, a fost elaborat inclusiv Proiectul legii privind cooperarea între Parlament și Guvern în procesul de integrare europeană a Republicii Moldo-

va. În acest sens, M. Lupu a solicitat suport european în expertizarea legii respective. Șeful Legislativului a punctat că Republica Moldova este de acord să găzduiască, în noiembrie 2013, Forumul Societății Civile a Parteneriatului Estic și

l-a informat pe Ștefan Fule că, Parlamentul de la Chișinău ar putea ratifica, pînă la sfîrșitul acestui an, Tratatul privind regimul de frontieră dintre România și Republica Moldova. Cu referire la securitatea energetică a Moldovei, M. Lupu a menționat că țara noastră nu se va retrage din Acordul de Cooperare cu UE în domeniul energiei, ci va încerca negocierea unor formule care să fie acceptate de Federația Rusă. De asemenea, Marian Lupu a mai specificat, pe dimensiunea relațiilor Moldovei cu Federația Rusă, că țara noastră optează pentru relații bazate pe încredere reciprocă, pentru respectarea intereselor ambelor părți și că nu este nicio contradicție între obiectivul integrării europene și aflarea Moldovei în componența CSI. „Moldova rămîne interesată de cooperarea cu statele membre CSI, această platformă este una bună și ne oferă multe oportunități pe dimensiunile: politică, economică, comercială și umanitară”, a subliniat acesta.

În cadrul vizitei, șeful Legislativului de la Chișinău a mai avut întrevăderi și cu alți înalți oficiali, în cadrul cărora a discutat despre procesul de implementare a reformelor și cooperarea țării noastre cu forul european.

Amintim că, anterior, Comisarul European pentru Cooperare Internațională, Ajutor Umanitar și Gestionarea Crizelor, Kristalina Georgieva, a declarat, la Chișinău, că relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană au atins cel mai înalt nivel înregistrat vreodată. Oficialul a felicitat guvernarea, dar și întreaga populație, pentru progresele obținute în ultima perioadă.

la acest capitol, țara noastră nu are restanțe. Declarațiile au fost făcute în cadrul unei întrevăderi cu Ștefan Fule, Comisarul European pentru Extindere și Politica Europeană de Vecinătate.

În acest sens, M. Lupu a solicitat suport european în expertizarea legii respective. Șeful Legislativului a punctat că Republica Moldova este de acord să găzduiască, în noiembrie 2013, Forumul Societății Civile a Parteneriatului Estic și

Amendamentul Jackson-Vanik pentru Republica Moldova va fi abrogat

Statele Unite vor abroga Amendamentul Jackson-Vanik pentru țara noastră, în cel mai apropiat timp. Despre aceasta a reiterat ambasadorul SUA la Chișinău, William Moser, în cadrul unui interviu.

„O astfel de atitudine față de Moldova este doar un exemplu de răspuns la modelul de guvernare democratică. Administrația SUA susține activ eforturile Republicii Moldova și, pentru

prima dată în istorie, comisiile-cheie ale Congresului SUA sînt dispuse să modifice legislația pentru a exclude Moldova din această practică. Sperăm că aceste amendamente vor fi adoptate pînă la încheierea sesiunii curente. Abrogarea amendamentului îi va oferi Moldovei un regim privilegiat în relațiile cu SUA. Abolirea finală a acestuia va contribui la atragerea investițiilor și consolidarea

relațiilor comerciale dintre cele două țări”, a spus ambasadorul SUA în Republica Moldova, William Moser.

Menționăm că, în urmă cu două luni, Comisia pentru finanțe a Senatului SUA și-a anunțat intenția de a anula Amendamentul Jackson-Vanik pentru Republica Moldova, alături de Rusia, care interzice acordarea unui regim privilegiat statelor care nu au o economie de piață.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash**| **Consiliul Superior al Magistraturii are un nou președinte**

Nichifor Corochii este noul președinte al Consiliului Superior al Magistraturii. Acesta a fost ales în funcție cu voturile a 10 membri ai CSM.

Nichifor Corochii a fost propus în funcție de către președintele Curții Supreme de Justiție (CSJ), Mihai Poalelungi. Potrivit lui N. Corochii este o persoană demnă de a ocupa acest post înalt, deoarece este un profesionist și are o experiență bogată în domeniu.

Până în prezent, Nichifor Corochii a exercitat interimatul funcției, după ce fostul președinte al CSM, Nicolae Timofti, a demisionat, devenind șef de stat.

| **Agenții de circulație sînt testați fizic și intelectual**

Timp de trei săptămîni, colaboratorii Poliției Rutiere din întreaga republică vor fi evaluați fizic și intelectual. Procesul face parte din reorganizarea Poliției Rutiere pentru aprecierea justă a capacităților și pregătirii profesionale a personalului existent. Cei care nu vor face față examenului vor fi nevoiți să plece din Poliția Rutieră.

Potrivit șefului Poliției Rutiere, numit recent în funcție, examenele de evaluare fizică și intelectuală a agenților de circulație deja au început.

Reevaluarea are loc în două etape: testarea pregătirii fizice și aprecierea capacităților profesionale. Testul de pregătire fizică se va desfășura timp de cinci zile. Evaluarea capacităților profesionale se va face în formă scrisă și orală, privind cunoașterea regulilor de circulație rutieră și a legislației.

Sînt testați toți, inclusiv șefii. Colaboratorii Poliției Rutiere din Capitală au susținut primul examen pe 26 septembrie. Din această cauză, în oraș a fost micșorat numărul de posturi de agenți de circulație. Ceilalți s-au pus pe carte, deși poliștii spun că nu-și fac probleme în privința testelor.

Nu-și fac probleme nici în ceea ce privește pregătirea fizică, chiar și cei care au mai adăugat câteva kilograme în anii de cînd activează în Poliția Rutieră.

Peste 500 de agenți de circulație din întreaga republică sînt verificați la pregătirea fizică și intelectuală.

| **Taxe modificate la „Dendrariu”**

Consiliul municipal Chișinău a aprobat, în cadrul ultimei ședințe, noile tarife pentru serviciile prestate de către Întreprinderea Municipală „Parcul Dendrariu”.

Pentru un bilet de acces în parc, elevii și studenții vor plăti doi lei, iar adulții - patru lei. Potrivit unui comunicat de presă al Primăriei Chișinău, o excursie cu ghid pe teritoriul parcului va costa 10 lei pentru o persoană, pentru un traseu scurt, și 15 lei pentru traseul lung. Pentru o plimbare cu trenuțul prin parc se va achita o taxă de 15 lei pentru o persoană. Un abonament lunar va costa 60 de lei, iar elevii și studenții vor plăti jumătate. Filmările foto și video în masă pe teritoriul parcului vor costa 350 de lei, iar oficierea solemnă a înregistrării căsătoriei - 500 de lei.

| **Tarif unic pentru emiterea autorizațiilor de construcție**

Consiliul Municipal Chișinău a aprobat tariful unic pentru emiterea autorizațiilor de construcție, pentru toate categoriile de persoane, indiferent de tipul și destinația obiectelor autorizate. Tariful constituie 100 de lei.

Decizia respectivă a fost aprobată la ședința CMC din 17 septembrie 2012. În același timp, nu se va încasa taxa pentru emiterea autorizației de construcție pentru obiectivele finanțate din mijloace financiare publice, dar și pentru lucrările de utilitate publică de interes național. Vor fi scutite de achitarea taxei respective și persoanele care au suferit în urma calamităților naturale și a situațiilor excepționale.

| **Produse bogate în grăsimi, sare și zahăr, interzise în apropierea instituțiilor de învățămînt**

Gata cu ciocolata, cîpsurile sau biscuiții sărați, consumate de elevi la recreație. Ministerul Sănătății a emis un ordin cu lista produselor care sînt interzise a fi comercializate la o distanță de 100 de metri de școli. Ordinul vine în scopul asigurării sănătății nutriționale a copiilor.

Potrivit Ministerului Sănătății, noile restricții vor educa copiii să consume alimente sănătoase și să evite produse bogate în grăsimi, sare și zahăr. Astfel, în lista produselor alimentare nerecomandate preșcolariilor și elevilor se regăsesc cele cu un conținut mai mare de 15 grame de zahăruri la o sută de grame, cum ar fi ciocolata, bezelele și prăjiturile cu ciocolată și cremă. De asemenea, nu se recomandă consumul de produse alimentare cu conținut mai mare de 20 de grame de grăsimi la o sută de grame, cum ar fi cîpsurile, hamburgerii, gogoșii, pizza și altele.

În lista produselor alimentare interzise sînt și cele cu un conținut mai mare de 1,5 grame de sare la o sută de grame. Acestea sînt biscuiții sărați, covrigeii sărați și alunele sărate. Prin măsurile în cauză, Ministerul Sănătății își propune să reducă bolile de nutriție și metabolism, bolile sistemului endocrin, cele ale aparatului digestiv și sîngelui.

Curtea Constituțională din Moldova va colabora cu autoritatea constituțională din Georgia

Președintele Curții Constituționale a Moldovei, Alexandru Tănase, aflat într-o vizită oficială în Georgia, a semnat, la Batumi, un acord de cooperare cu autoritatea constituțională georgiană. Memorandumul de cooperare interinstituțională prevede schimbul de experiență în domeniul constituțional, cum ar fi schimbul de hotărîri, decizii, avize adoptate, precum și de alte materiale cu caracter juridic, științific și de expertiză. Din partea Georgiei, documentul a fost semnat de către președintele Curții Constituționale, George Papuashvili.

Memorandumul dintre cele două autorități constituționale prevede organizarea întreprinderilor bilaterale ale

reprezentanților CC cu scopul abordării problemelor actuale de jurisdicție constituțională de interes comun.

Potrivit președintelui Curții Constituționale din Georgia, prin semnarea actului de colaborare se propune modernizarea justiției constituționale din

cele două state și dezvoltarea rolului autorităților de jurisdicție în afirmarea supremației Constituției, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, asigurarea menținerii echilibrului puterilor în stat etc.

La rîndul său, Alexandru Tănase a subliniat apropierea dintre Moldova și Georgia pe diferite domenii, menționînd că „acest Memorandum este un element în plus pentru apropierea noastră și pentru a conferi o anumită durabilitate parteneriatului pe care l-am stabilit noi”. „Memorandumul semnat este un început al activităților care se vor desfășura în anii viitori”, a conchis A. Tănase.

Actul a intrat în vigoare la momentul semnării, fiind încheiat pe o durată nedeterminată.

Oleg Efrim: Doar majorarea salariilor în justiție nu poate fi o acțiune eficientă anticorupție

Majorarea salariilor magistraților ar putea duce la majorarea mitei și nu la reducerea corupției. O dată de înțeles chiar ministrul Justiției, Oleg Efrim.

„Doar majorarea salariilor nu poate fi o acțiune eficientă anticorupție. Există chiar studii științifice ce demonstrează că dacă încerci să combați corupția doar prin majorarea salariilor celor despre care se consideră că sînt mai vulnerabili la corupție, aceasta nu face altceva decît să provoace majorarea mării mitei pe care o solicită demnitarii corupți. Majorarea salariilor va avea efectul scontat doar în paralel cu alte măsuri anticorupție”, a declarat ministrul Efrim, într-un interviu. În această situație, susține ministrul Justiției, se întreprind mai multe măsuri pentru a stîrpi corupția din sistemul vizat.

„A devenit deja prevedere legală lipsirea de garanții sociale a judecătorilor care au fost demisi din funcții pentru diverse încălcări. Este vorba despre indemnizația de concediere și pensia

privilegiată. Altă prevedere legală se referă la ridicarea imunității judecătorilor pentru infracțiuni de corupție. Această lege stipulează că judecătorii nu mai sînt imuni pentru a fi cercetați penal de către Procuratura Generală dacă sînt bănuți de comiterea unor infracțiuni de corupție. Totodată, a fost ridicată imunitatea contravențională a judecătorilor. Acestea sînt doar cîteva din ceea ce ne-am propus să realizăm”, a adăugat O. Efrim. Or, potrivit ministrului, Guvernul și Ministerul Justiției au oferit, prin noile legi, structurilor anticorupție din Republica Moldova întregul instrumentariu necesar pentru contracararea corupției în sistemul judecătoresc. „Infracțiunile de corupție sînt foarte greu de demonstrat, altfel decît atunci cînd făptașii sînt identificați în flagrant delict. De acum încolo, procurorul general dispune de toate pîrghiile pentru a demonstra cazuri concrete de corupție din sistemul judecătoresc”, a mai spus ministrul.

Vlad Filat: Justiția trebuie protejată, în primul rînd, de interesele celor de la putere

„Din start am știut că reforma justiției va fi principalul test al nostru de voință politică. Nu al Guvernului condus de mine pentru că, vă asigur, voință aici există. Reforma justiției este testul de voință al întregii clase politice”, a declarat premierul Vlad Filat, într-un interviu.

Potrivit spuselor sale, în 2009, actuala guvernare a primit „un sistem ruinat, corupt și mafiotizat”. „Am întreprins sistematic acțiuni tactice, mergem pas cu pas. Am reușit unele lucruri, însă avem și mai multe de făcut și aici, am în vedere toate instituțiile de drept în general. Ministerul Justiției și Ministerul Afacerilor Interne, care, sînt siguri, sînt devotate reformei, sînt doar două verigi ale sistemului. Pentru ca justiția să fie în slujba cetățeanului, este nevoie ca întreg lanțul de instituții de

drept să aibă aceeași viziune, să construiască și, cel mai important, să protejeze justiția”, precizează premierul.

Vlad Filat susține că „justiția este, precum deja știm cu toții, ușor de pierdut”. „Deci, ea trebuie în primul rînd protejată de interesele celor de la putere. Este un element foarte important în viziunea noastră pentru Moldova. M-am angajat personal în acest proces de reformă, pentru că știu foarte bine cît de multe depind de el - respectul față de cetățean, protejarea proprietății private și a investițiilor, asigurarea unui confort, a unei siguranțe, nu pentru cei puțini de la guvernare, ci pentru cei mulți care sînt guvernați. Și, sînt sigur că acele prime rezultate pe care le avem în acest sens își vor găsi continuarea”, a mai declarat V. Filat.

Zilele dreptului de a ști se desfășoară în perioada 24-30 septembrie

Centrul de promovare a libertății de exprimare și a accesului la informație „Acces-info”, în colaborare cu mai multe organizații nonguvernamentale, desfășoară, în perioada 24-30 septembrie, ediția a noua a Zilelor dreptului de a ști, cu genericul: „O persoană activă este una bine informată”.

Vasile Spinei, președintele „Acces-Info”, a comunicat că vor fi desfășurate mai multe evenimente care au ca scop promovarea dreptului de a ști. Acestea vizează informarea populației despre drepturile și modalitățile de solicitare a informațiilor oficiale. De asemenea, „Acces-info” își propune sensibilizarea autorităților publice privind realizarea eficientă a dreptului la informație, implicarea activă a cetățenilor la soluționarea problemelor comunităților și combaterea corupției.

În cadrul Zilelor dreptului de a ști, Centrul „Acces-info” decernează anual premiul „Clopotul de bronz”. Mențiunea

este conferită pentru consecvență și curaj în promovarea accesului la informație. Laureții ai premiului în anul 2012 sînt: Primăria Băhrinești, raionul Florești; Asociația Presei Electronice APEL și Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării a Universității de Stat din Moldova. Următoarele trei premii au fost primite de către Stela Mocan, director executiv al Centrului de Guvernare Electronică, Valeriu Prohnițchi, directorul executiv al Centrului Analitic „Expert-Grup” și Mihai Tașcă, doctor în drept, istoric, cercetător.

28 septembrie a fost declarată „Zi mondială a dreptului de a ști”, zece ani în urmă, la Sofia, Bulgaria, de către un forum al organizațiilor nonguvernamentale din mai multe țări, inclusiv din Republica Moldova, specializate în domeniul accesului la informație și libertății de exprimare.

Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în regiunea transnistreană

Recent, o delegație condusă de Thomas Hammarberg, expertul principal al Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în Transnistria, a întreprins o vizită de lucru în Republica Moldova. Pe parcursul aflării în țara noastră, T. Hammarberg a avut întrevederi cu oficiali de pe ambele maluri ale Nistrului și reprezentanți ai societății civile din domeniul drepturilor omului.

Pentru a se documenta în privința respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în regiunea transnistreană, oficialul a vizitat un penitenciar, două instituții pentru persoane cu dizabilități mintale și intelectuale, una dintre școlile cu predare în limba română și, respectiv, grafie latină, iar ceilalți membri ai delegației au avut întâlniri cu beneficiarele unui azil pentru femei și cu copii aflați în situație dificilă.

Oaspeții au menționat că, toate discuțiile și întrevederile s-au desfășurat într-o atmosferă serioasă, deschisă și respectuoasă.

În urma analizei situației la capitolul justiției, T. Hammarberg a opinat că sistemul justiției penale din regiunea transnistreană trebuie revizuit. „Am auzit multe opinii privind pronunțarea unor sentințe excesiv de lungi. Aceste sentințe urmează după perioade îndelungate de detenție pînă la și în timpul procesului de judecată, înainte ca persoana să fie găsită vinovată. De asemenea, am fost informat că, odată înaintate acuzațiile penale, achităriile au loc foarte rar. Aparent, sentințele îndelungate sînt aplicate chiar și în cazuri cu impact social scăzut, cum ar fi posesia unor cantități minore de marijuana”, a menționat sursa citată într-o declarație făcută la finele vi-

zitei. Aceste practici afectează atât persoana condamnată cît și pe membrii familiei ei, printre care persoane în etate și copii. Deținuții, familiile lor, precum și unii funcționari au descris situația, în urma căreia, se poate lesne deduce care este impactul acesteia asupra fiecărei persoane în parte, dar și asupra societății în general, cauzat de un sistem judiciar excesiv de punitiv, ce nu este suficient direcționat spre reabilitare.

Printre problemele majore cu care se confruntă deținuții în penitenciarele de pe malul stîng al Nistrului, oficialul ONU a menționat tuberculoza.

„Devine imperios necesar de a acorda o atenție deosebită tuberculozei în închisori. Atît în cadrul acestei misiuni, cît și în timpul misiunii din luna mai, am constatat că deținuții bolnavi de tuberculoză sînt ținuți foarte aproape unii de alții, fapt ce sporește riscul ca o persoană infectată deja cu tuberculoză să contracteze o nouă formă a acestei maladii, al cărei tratament este mult mai dificil și costisitor. Acest lucru este foarte periculos pentru persoana în cauză, prezentînd și un pericol major pentru sănătatea publică.

Evident, factorii de decizie sînt conștienți de acest lucru, precum și de amenințarea pe care o reprezintă tuberculoza pentru societate în general. Sper să se acorde o atenție cît mai urgentă acestei probleme și aș dori să apelez la comunitatea internațională, ca să aloce resurse suplimentare pentru a asista autoritățile în soluționarea ei rapidă”, a evidențiat T. Hammarberg

Vizitînd cîteva instituții

pentru persoanele cu dizabilități, expertul principal al ONU pentru Drepturile Omului în Transnistria a constatat o îmbunătățire a situației. El a remarcat că, ținînd cont de situația economică a Transnistriei, a rămas impres-

sionat de situația materială a acestor instituții.

„În raportul pe care îl pregătesc acum, intenționez să studiez mai profund și alte aspecte ale situației date, cum ar fi: se face sau nu suficientă distincție între persoanele cu dizabilități intelectuale, pe de o parte, și persoanele cu dizabilități mentale pe de altă parte; garantarea în deplină măsură a drepturilor copiilor cu dizabilități și existența politicilor suficiente, pentru asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități privind traiul lor în comunitate. Voi continua consultațiile în acest domeniu”, a adăugat reprezentantul ONU.

Violența împotriva femeilor constituie un subiect aparte, abordat de expertul ONU cu reprezentanți ai societății civile și persoane implicate în elaborarea politicilor privind perfecționarea cadrului legal în domeniul combaterii fenomenului vizat. La acest capitol, situația se prezintă a fi destul de problematică.

„Se pare că violența domestică este o problemă serioasă în Transnistria, la fel ca și în alte părți ale Europei. Implementarea deplină a drepturilor omului necesită ca victimele violenței să dispună de protecție adecvată, inclusiv accesul rapid la un azil în situații de urgență și sprijinul din partea serviciilor juridice și de consiliere. Eu consider că acest domeniu poate și trebuie să fie perfecționat. La fel, consider importante discuțiile privind elaborarea unui proiect de lege pentru prevenirea și combaterea violenței

domestice și sper să fie acordată atenție absenței azilurilor pentru victimele violenței domestice”, se mai precizează în declarația lui T. Hammarberg.

În ceea ce privește minoritățile etnice, lingvistice și religioase, expertul ONU susține că în Transnistria, situația întregită în acest sens merită o atenție aparte, în mod special, situația romilor. Sub lupa expertului ONU sînt luate grupurile religioase Martorii lui Iehova, a evreilor, catolicilor și musulmanilor. „Mă interesează gradul de implementare a recomandărilor prezentate anterior de către raportorul special al ONU pentru libertatea religiei și confesiei”, se mai subliniază în declarația vizată.

Reprezentantul ONU s-a arătat plăcut surprins de devotamentul societății civile din Transnistria, puțin numeroasă, dar activă: „M-am întâlnit cu mai mulți tineri doritori să sprijine schimbările pozitive, fie contribuind la dezvoltarea și implemen-

tarea serviciilor sociale, fie înaintînd opinii și voci critice privind schimbările societății în regiunea lor. Abia aștept să colaborez în continuare cu ei și cu autoritățile”.

La finalul declarației, Tomas Hammarberg și-a exprimat speranța că, viitorul său raport va constitui o contribuție durabilă și pozitivă la dezvoltarea drepturilor omului în regiunea transnistreană.

Potrivit unor surse mass-media de la Chișinău, expertul ONU pentru drepturile omului în regiunea transnistreană a avut o întrevedere și cu viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Eugen Carпов.

Cei doi au discutat despre ultimele evoluții în procesul de negocieri pentru soluționarea problemei transnistrene, inclusiv despre bilanțul celei de-a patra runde de negocieri în formatul „5+2”, care a avut loc pe 12-13 septembrie curent, în orașul Viena (Austria). În context, viceprim-ministrul Eugen Carпов a menționat că, în cadrul runde de negocieri au fost continuate discuțiile pe subiectele din agenda aprobată la runda anterioară, vizînd problemele cu care se confruntă populația de pe ambele maluri ale Nistrului, aspecte ce țin de asigurarea libertății circulației persoanelor, funcționarea școlilor, înmatricularea transportului auto de pasageri și de mărfuri din regiune, dezvoltarea infrastructurii rutiere, inclusiv redeschiderea podului de la Gura-Bicului ș.a.

Totodată, viceprim-ministrul Carпов a reiterat îngrijorarea cu privire la situația creată în regiunea transnistreană în domeniul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în acest sens, făcînd referință și la unele cazuri concrete.

Partea moldovenească a lansat inițiativa creării unei platforme comune, cu partici-

parea organizațiilor societății civile de pe ambele maluri ale Nistrului și organizațiilor internaționale, în vederea acordării suportului necesar în procesul de apărare a drepturilor omului și de monitorizare a respectării acestora în regiune.

Vicepremierul a mai ținut să sublinieze că, a fost pusă în discuție posibilitatea creării unui for de cooperare și interacțiune a societății civile și a mass-media de la Chișinău și Tiraspol, care ar putea să elaboreze și să implementeze în comun proiecte în diferite domenii ale vieții social-economice și culturale, să contribuie prin idei alternative, novatoare la activitatea grupurilor de lucru sectoriale.

La rîndul său, Thomas Hammarberg a vorbit despre oportunitățile oferite de organizația pe care o reprezintă în diverse domenii ale protecției drepturilor omului pe ambele maluri ale Nistrului, inclusiv despre importanța dimensiunii umane în activitățile de protecție a drepturilor omului, în special în regiunea transnistreană.

În acest context, Thomas Hammarberg și-a exprimat încrederea că promovarea în continuare a măsurilor de întărire a încrederii, a dialogului constructiv între cele două maluri ale Nistrului va contribui la propagarea valorilor democratice în domeniul apărării drepturilor omului și în regiunea transnistreană, informează un comunicat al Biroului pentru Reintegrare.

De menționat că, concluziile și recomandările definitive făcute de Thomas Hammarberg, expertul principal al Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în Transnistria, vor urma după cea de-a treia misiune și vor fi aduse la cunoștința publicului la finele anului 2012

Cor. DREPTUL

Evaluarea judecătorilor online, acum și în Moldova

Judecatori.evaluez.eu este un proiect destinat evaluării judecătorilor din Republica Moldova. Pe site îi găsiți pe cei peste 439 de judecători ce activează în cadrul a 54 de instanțe judecătorești din republică.

Site-ul oferă posibilitatea evaluării judecătorilor după 5 criterii de bază: profesionalism, incoruptibilitate, organizarea procesului, etica profesională, calitatea hotărîrilor pe o scară de la 1 la 5. Unu presupune nota cea mai joasă, respectiv, 5 – cea mai înaltă. Odată cu submiterea evaluării este necesar să atribuți judecătorului un comentariu ce va susține și argumenta notele puse. Pentru a avea evaluări cît mai constructive este necesar să evitați comentariile dintr-un cuvînt, simbol, sau inițiale și ca

acestea să corespundă Termenilor și Condițiilor de evaluare. Pe pagina principală veți vedea topul celor mai bine evaluați judecători, precum și cele mai recente evaluări plasate.

Totodată, pentru fiecare judecător în parte veți putea vedea declarațiile pe venit ale acestuia pentru anii 2008-2011, hotărîri ale judecătorului în cauză, atacate la CEDO, precum și aparițiile judecătorului în presă. Această informație va fi completată încontinuu.

Pagina Forum oferă posibilitatea deschiderii subiectelor de interes pentru fiecare. Temele pot fi deschise generalist sau pentru fiecare judecător, judecătorești sau curte de apel în parte.

Judecatori.evaluez.eu este un proiect dezvoltat și creat

voluntar de familia Alexandru și Elena Zgardan, cu suportul financiar al Departamentului de SUA.

Pentru informații, sugestii sau opinii rugăm să scrieți la contact@evaluez.eu sau să contactați autorii prin intermediul paginii web respective.

Evaluarea judecătorilor pe site vizează îmbunătățirea performanțelor profesionale ale acestora, creșterea eficienței activității instanțelor de judecată și a încrederii publice în autoritatea judecătorească. Judecatori.evaluez.eu are ca scop „evaluarea obiectivă a judecătorilor de către oricine care a interacționat direct sau indirect cu sistemul judecătorec din Republica Moldova”.

Doi locuitori ai raionului Orhei și-au făcut dreptate după ce au apelat la Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Doi locuitori ai raionului Orhei și-au făcut dreptate după ce au apelat la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Este vorba despre două dosare separate, examinate de Înalta Curte în baza a două cereri depuse la CEDO în anii 2008 și, respectiv, 2005.

O locuitoare a orașului Orhei, în vîrstă de 36 de ani, s-a plîns instanței europene pe faptul că ofițeri de poliție care au fost condamnați la închisoare, pentru că au aplicat forța în privința ei, continuă să rămînă în libertate. Aceeași reclamantă a denunțat și neexecutarea hotărîrii judecătorești definitive, prin care i-a fost dispusă o compensație bănească a prejudiciului material și moral.

În 2010, CEDO a comunicat

cererea locuitoarei orașului Orhei către partea pîrîtă – Guvernul moldovean. Astfel, cauza a fost soluționată definitiv printr-o înțelegere amiabilă a părților, de achitare a 10 700 de euro locuitoarei din Orhei.

Un alt cetățean din raionul Orhei – locuitor al comunei Jora de Mijloc – a obținut de la Guvernul R. Moldova 10 000 euro, de asemenea, pe cale de reglementare amiabilă, după ce s-a plîns la CEDO de încălcarea drepturilor sale de a nu fi supus maltratării, la libertate, la un proces echitabil și la inviolabilitatea domiciliului.

Cele două decizii CEDO au fost publicate în ultimul număr al „Monitorului Oficial” al R. Moldova.

Delicvența juvenilă, din nou în prim plan. Cum să lupți cu ea

Anul școlar abia a început, însă prima lună de studii se pare că nu a trecut fără incidente. Potrivit datelor statistice, în perioada 1-15 septembrie, în școlile din țară au fost înregistrate 15 incidente. În acest context, Ministerul Afacerilor Interne reiterează că acordă o atenție deosebită prevenirii și diminuării delicvenței juvenile, care constituie o problemă majoră a societății.

Noul an de învățământ aduce în prim plan unul dintre fenomenele grave cu care se confruntă Republica Moldova – infracțiunile săvârșite de minori. Astfel, în primele două săptămâni ale lunii septembrie, oamenii legii au documentat 10 cazuri de furt de telefoane mobile și trei cazuri de agresiune fizică între copii. De asemenea, un elev a fost agresat de profesor, iar altul de către tatăl unei fetițe.

De regulă, spun experții, elevii preferă să-și soluționeze singuri conflictele apărute. Deseori, acestea au o justificare minoră, însă pot culmina cu agresiuni fizice, copiii recurgând la amenințări și bătăi în plină stradă.

Cauzele posibile ale delicvenței juvenile sînt multe și variate. Nu este neapărat să fie întrunite toate concomitent, este suficientă una dintre ele. În mod greșit se crede că tinerii delicvenți provin numai din familii dezorganizate, cu părinți toxicomani sau alcoolici și cu o stare materială precară. De fapt, infractorii adolescenți pot proveni și din familii înstărite, cu părinți bine poziționați social, dar care, din lipsă de timp, nu își supraveghează atent copiii.

Printre motivele ce pot determina un minor să adopte un comportament predelicvent se numără ideea de libertate, carențele în educație, lipsurile materiale, scăderea nivelului de trai, dar și altele, precum:

- cercul de prieteni, în special în perioada preadolescenței și adoles-

cenței, mai cu seamă când este condus de lideri mai în vîrstă;

- respingerea unui anumit tip de educație primită în familie;
- conflictele frecvente în familie, violența domestică;
- absenteismul și abandonul școlar, lipsa unei ocupații;
- înțelegerea greșită a mesajului unor cărți, filme, reviste sau vizionarea unor spectacole, filme, neadecvate vîrstei;
- părinții plecați în străinătate, care lasă copiii în custodia persoanelor în vîrstă, neputincioase sau care nu au autoritatea necesară;
- problemele psihice, apărute în perioada de pubertate, cu efecte negative în sensul integrării sociale.

Consecințele adoptării de către copil a comportamentului delicvent apar deseori pe neașteptate și pot fi deosebit de periculoase, atît pentru minorul respectiv, cît și pentru cei din jur. Iată care sînt acestea:

- eșecul școlar;
- limitarea șanselor de dezvoltare psiho-socială armonioasă;
- conflicte frecvente cu părinții;
- adoptarea unui mod de viață stradal;
- consum de alcool sau de droguri;
- intrarea în contradicție cu legea, comiterea infracțiunilor.

Cei care pot schimba situația sînt adulții și în primul rînd, părinții. Care sînt pașii ce urmează a fi întreprinși?

- fiecare copil trebuie înțeles și să-i fie respectată personalitatea;
- fiți fermi cu copilul, dar nu agresivi, violența nu este o modalitate de soluționare a problemelor, ci mai degrabă un factor ce le amplifică;
- interesați-vă permanent de si-

- copilului dumneavoastră, motivați-l să rezolvați în comun problema cu care se confruntă;
- comunicați mai des, lipsa dialogului creează bariere greu de trecut în relația copil-părinte;
- dacă situația pare a scăpa de sub control, adresați-vă celor care

de supraveghere, creștere și educație, specifice fiecărei vîrste în parte. Amintiți-le mereu copiilor care sînt consecințele delicvenței. Este suficient să te lași luat de val pentru cîteva ore, să cazi în capcanele întinse de persoane rău intenționate și viața ta se schimbă pentru totdeauna. Ur-

tuția școlară a copilului dumneavoastră;

- încercați să cunoașteți prietenii copiilor dumneavoastră și să vă apropiați de ei;
- asigurați în familie un climat afectiv pozitiv;
- distribuiți copiilor sarcini clare în desfășurarea activităților de familie, care să le dezvolte simțul responsabilității și utilității, nu exagerați însă;
- atunci cînd observați o schimbare negativă în comportamentul

vă pot fi de ajutor (psihologi, pedagogi, poliție, organizații neguvernamentale, asociații de tineret), care vă pot sfătui și sprijini în rezolvarea problemelor.

Potrivit prevederilor legislației naționale, părinții au dreptul și sînt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri și poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor. Pentru a nu vă regăsi copiii în categoria celor cu comportament delicvent, întreprindeți toate măsurile

mărilor infracțiunilor sînt pedepsa cu închisoarea, internarea în centre de reeducare și un cazier judiciar care îl va „urmări” pe infractorul minor cel puțin cîteva ani. Astfel de persoane își pierd prietenii, pierd încrederea familiei, nu mai pot avea o viață socială normală. Unica soluție este să evitați delicvența! Stă în puterea dumneavoastră să vă feriți copilul de prăpastia în care odată căzut, ar risca să rămînă pentru totdeauna.

Lilia DUMINICA

Franța susține MAI în instruirea efectivului în domeniul drepturilor omului și nediscriminării

Recent, ministrul Afacerilor Interne, Dorin Recean a avut o întrevvedere cu ambasadorul Franței în Republica Moldova, Gérard Guillonau, potrivit unui comunicat al Direcției informare și relații cu publicul a MAI.

Oficialul francez a apreciat înalt colaborarea bilaterală moldo-franceză din ultimii ani, în special pe segmentul afacerilor interne, menționînd că acesta constituie un domeniu extrem de important, în contextul procesului de integrare europeană și liberalizare a regiunii de vize.

În cadrul discuțiilor ministrul Recean, s-a axat pe procesul de reformare a instituției, în care se pune accent pe apropierea cetățeanului

de poliție, prin stabilirea unui dialog funcțional și eficient. În acest sens, oficialul moldovean i-a prezentat diplomatului francez unele obiective prioritare incluse pe agenda de lucru. Printre acestea se numără: divizarea clară a competențelor, reforma Poliției Rutiere, adoptarea noilor proiecte de legi cu privire la poliție și trupele de carabinieri.

Ambele părți participante la întrevedere s-au arătat disponibile să stabilească obiectivele de cooperare prioritare pentru MAI, în special în domeniul tehnologiilor și sistemelor de comunicații, precum și instruirii efectivului în domeniul nediscriminării și protecției drepturilor omului, care rămîn a fi, la etapa actuală, imperios necesare.

La finalul întrunirii, Dorin Recean a mulțumit pentru suportul acordat în domeniul instruirii lingvistice, schimbului de experiență, vizite ale experților etc., reiterînd interesul Ministerului Afacerilor Interne întru consolidarea și extinderea cadrului normativ-juridic bilateral în sfera combaterii criminalității organizate și readmisiei persoanelor cu ședere ilegală.

La rîndul său, ambasadorul Republicii Franceze în țara noastră a accentuat disponibilitatea de a susține eforturile MAI prin expertiză, consiliere și alte activități pertinente.

Cor. DREPTUL

Măsuri suplimentare de control și supraveghere a circulației armelor de foc

Ministerul Afacerilor Interne aplică măsuri suplimentare de control și supraveghere a circulației armelor de foc. Acestea se încadrează perfect în mecanismele privind eficientizarea activității de supraveghere a circulației armelor individuale din posesia persoanelor fizice și juridice, prevenirea incidentelor cu arme, depistarea și ridicarea armelor păstrate ilegal sau fără documente de proveniență.

Potrivit unui comunicat al Direcției informare și relații cu publicul a MAI, în scopul reacționării adecvate și oportune, vor fi realizate următoarele acțiuni de supraveghere asupra circulației armelor de foc:

- desfășurarea măsurilor necesare de asigurare a controlului riguros, complet și calitativ al tuturor posesorilor de arme de foc individuale, în special a celor cu valabilitatea permiselor de portarmă expirată și aplicarea față de aceste persoane a sancțiunilor prevăzute de legislație;

- controlul deosebit al activităților, ce se impun în vederea prevenirii și contracarării incidentelor cu arme de foc;

- asigurarea, identificarea și documentarea posesorilor de arme de foc predispuși la suicid, la comiterea faptelor ilicite și incidentelor cu arme sau acțiuni manifestate prin violență, care fac abuz de băuturi alco-

olice ori consumă substanțe narcotice fără prescripția medicului, sînt ostili în relațiile de familie sau vecinătate, punînd astfel în pericol viața, integritatea corporală sau sănătatea proprie ori a altor persoane, în vederea examinării posibilității retragerii și anulării permisului de portarmă, cu suspendarea dreptului de posesie și folosință asupra armelor și ridicării acestora;

- organizarea unui control riguros, sub toate aspectele, a persoanelor care solicită autorizarea dreptului de procurare a armelor de foc, cu verificarea acestora la locul de domiciliu și serviciu, referitor la comportament, modul de trai, relațiile de familie și vecinătate, aportul social-util, scopul procurării armei, starea sănătății, antecedente penale sau contravenționale, dacă este supus evidenței operative sau evidenței ca scandalagiu de familie.

Astfel, Ministerul Afacerilor Interne îndeamnă cetățenii care dețin în posesie ilegală arme și muniții, să le predea benevol organului teritorial de poliție, care, conform Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.181 din 19.02.2007, urmează să fie examinate și înregistrate după persoana care le-a predat.

Cor. DREPTUL

Monitorizarea politicilor anticorupție: În ce măsură autoritățile publice respectă cerințele privind conținutul paginilor web

Transparența decizională se regăsește din plin în declarațiile oficialilor, funcționarilor și pe hîrtie. Mai puțin este implementat, însă, acest principiu în practică, în special la capitolul plasării informației de interes public pe site-urile instituțiilor statului. La această concluzie au ajuns experții Transparency International-Moldova, în urma monitorizării paginilor web ale autorităților publice centrale (APC). Studiul a fost realizat în cadrul proiectului „Monitorizarea implementării politicilor anticorupție în APC în 2012”, finanțat de Fundația Soros-Moldova/Programul Buna Guvernare.

Scopul monitorizării constă în analiza conținutului paginilor web ale 20 de instituții ale administrației publice centrale prin prisma actelor normative care reglementează acest domeniu și prezentarea propunerilor de îmbunătățire a politicii respective, implicat a normelor legale. În cadrul cercetării a fost verificată prezența pe paginile web a indicatorilor obligatorii prevăzuți de legislație, actualizarea datelor și existența referințelor la sursa publicării acestora. Ca rezultat al analizei, a fost întocmit un clasament al APC în funcție de calitatea paginilor web. Monitorizarea a fost efectuată în perioada 20.05.2012 - 01.08.2012, fiind analizate informațiile plasate pe paginile web ale APC pe parcursul lunilor ianuarie - iulie 2012.

Potrivit experților implicați în monitorizare, analiza conținutului paginilor web sub aspectul conformității legislației arată că o mare parte din informațiile obligatorii sînt inserate, cele mai complete în acest sens fiind paginile web ale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății.

Deși o parte din informațiile obligatorii sînt plasate pe paginile web ale autorităților publice, un șir de date lipsesc sau sînt inserate parțial. Astfel, majoritatea absolută a instituțiilor supuse monitorizării nu au plasat date despre rezultatele controalelor și auditelor efectuate. Doar Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Serviciul Vamal și Ministerul Sănătății au inserat informații sumare despre rezultatele contro-

lelor efectuate. Totodată, o jumătate din instituții au plasat informații minime despre planificarea și executarea bugetelor (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Afacerilor Interne etc.), iar Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și Agenția Relații Funciare și Cadastru în general nu au inserat astfel de informații.

De asemenea, aproape o jumătate din AP nu au plasat pe pagina web modele de cereri și alte documente acceptate spre examinare și instrucțiunile privind completarea lor, printre acestea se regăsesc mai multe ministere, dar și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției. Circa 1/3 din AP nu au inserat funcțiile și obligațiile subdiviziunilor. La fel, 1/3 din AP nu au inserat date despre programele, inclusiv de asistență tehnică, a căror beneficiar/executant este autoritatea publică respectivă.

În ceea ce privește declarațiile de venituri și proprietate ale conducerii, paginile web includ, de regulă, doar declarațiile miniștrilor. Doar cinci autorități publice au postat atît declarațiile miniștrilor cît și pe cele ale vice-miniștrilor (MAE-

IE, MAIA, MM, MED, MTS). De menționat că, trei autorități nu au inserat pe pagina web declarațiile de venituri și proprietate (MAI, ARFC, IFPS), iar în cazul MEC, declarația ministrului nu se accesa la momentul monitorizării. Este de remarcat faptul că, Ministerul Justiției și Ministerul Muncii au inserat pe paginile web declarațiile de interese ale conducătorilor (în formă liberă, pînă la intrarea în vigoare a Legii nr.181/2011).

Rezultatele verificărilor arată că informațiile privind transparența decizională sînt și ele, de regulă, incomplete (în funcție de autoritate,

special a celor ce țin de planificarea și executarea bugetelor, programele de asistență tehnică, statistica din domeniu. AP nu respectă, de regulă, cerințele privind plasarea referințelor despre data publicării și sursa informațiilor: doar cinci instituții au postat asemenea referințe integral (MAIA) sau parțial (MJ, SV, MC, MMPSF).

În procesul monitorizării paginilor web a fost analizată și prezența informațiilor despre achizițiile publice efectuate și măsurile de prevenire a corupției întreprinse în cadrul administrației publice. Deși potrivit legislației, aceste informații nu sînt obligatorii, un șir de autorități le-au postat pe paginile web. Astfel, majoritatea AP au rubrici referitoare la achizițiile publice, pe site-urile acestora fiind plasate, de regulă, anunțurile de achiziții publice. Unele AP au postat la aceste rubrici și informații despre componența grupului de achiziții publice, planurile anuale de achiziții, rezultatele achizițiilor publice (MA, MAI, IFPS, MTS). În contextul activităților de prevenire a corupției, cele mai consistente informații sînt inserate pe paginile web ale MJ, MED și MTS, în special, planurile de integritate, rapoartele privind rezultatele auto-evaluării riscurilor de corupție, datele privind persoanele responsabile de prevenirea corupției.

Experții au venit și cu propuneri pentru autoritățile publice, în vederea asigurării transparenței în propria activitate. Astfel, ei au înaintat un șir de recomandări. Iată care sînt acestea:

- a se completa lista indicatorilor obligatorii pentru paginile web ale AP (Hotărîrea Guvernului 188/2012) cu date privind achizițiile publice planificate și efectuate, activitatea de prevenire a corupției, declarațiile de interese ale conduce-

rii AP;

- a se asigura plasarea vizibilă a indicatorilor prevăzuți de Hotărîrea Guvernului 188/2012 pe șablonul paginilor web ale AP, elaborat de Centrul de Guvernare Electronică (eventual, prin crearea de rubrici distincte pentru indicatorii obligatorii);

- a se prezenta datele din rubrica Transparența decizională în formă tabelară, în profilul fiecărui proiect de decizie, pentru a asigura vizibilitatea parcursului fiecărui proiect de document elaborat;

- a se specifica în contextul Serviciilor publice prestate (eventual, la o rubrică specială a paginii web) dacă autoritatea publică, subdiviziunile subordonate și întreprinderile gestionate prestează astfel de servicii, asigurînd redirectionarea la paginile web ale subdiviziunilor/întreprinderilor prestatoare de servicii și la portalul guvernamental al serviciilor publice.

Totodată, autoritățile publice urmează a fi atenționate despre obligativitatea plasării/completării paginilor web cu informații obligatorii prevăzute de Hotărîrea Guvernului 188/2012, în special în ceea ce privește rezultatele controalelor și auditelor efectuate de/în cadrul AP, planificarea și executarea bugetelor, funcțiile și obligațiile subdiviziunilor, programele de asistență tehnică, modelele de cereri și instrucțiunile privind completarea lor; actualizării continue a informațiilor pe paginile web cu indicarea datei inserării, persoanei/subdiviziunii responsabile; asigurării accesului la arhivele rubricilor de pe paginile web.

Dreptul menționează că, cercetarea a fost realizată în cadrul proiectului „Monitorizarea implementării politicilor anticorupție în autoritățile publice centrale”, implementat de către Transparency International-Moldova și Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova.

Lilia DUMINICA

nu sînt incluse planurile de elaborare a proiectelor de acte normative, rezultatele consultării publice, rapoartele privind transparența decizională ș.a.). Pe paginile web ale multor autorități este dificil de a urmări „traseul” proiectelor de documente, începînd cu anunțul de inițiere a elaborării deciziei pînă la publicarea deciziei finale. Pe de altă parte, este de menționat faptul că unele AP (CCCEC, MED, MJ) plasează informațiile despre elaborarea deciziilor într-un tabel de sinteză în profilul proiectelor de documente inițiate, ceea ce facilitează analiza stadiului de elaborare a documentului și înaintarea propunerilor de către părțile interesate.

Există carențe și la actualizarea informațiilor de pe paginile web, în

NUMĂRUL CAZURILOR DE SUICID ÎN RÎNDUL COPIILOR CREȘTE ALARMANT

În Moldova numărul cazurilor de suicid în rîndul copiilor crește alarmant. Într-o recentă ședință a Clubului jurnaliștilor de investigație „Jurnaliștii – prieteni ai copiilor”, cu genericul „Suicidul în rîndul adolescenților – cauze și soluții”, specialiștii au atenționat că de la începutul anului, 16 copii și-au pus capăt zilelor, numărul lor fiind dublu față de anul trecut.

Președintele organizației neguvernamentale „Altruism”, Liuba Ciobanu a declarat că, deși statisticile arată că în acest an peste 60 de copii au încercat să-și curme zilele, cazurile nedeclerate sînt mult mai multe.

„Cel puțin 40% dintre adolescenți au încercat cel puțin o dată în viață să-și pună capăt zilelor. Statul trebuie să monitorizeze prin intermediul direcțiilor specializate și să prevină suicidul în rîndul copiilor. Cel mai des, copiii își pun capăt zilelor din lipsă de comunicare sau din lipsă de înțelegere din partea celor maturi. Copiii ai căror părinți sînt plecați la muncă peste hotare sînt cei mai expuși acestui fenomen. Statul ar trebui să aloce bani pentru angajarea în școli a psihologilor, care să discute în special cu copiii, rămași singuri acasă. Trebuie să existe un sistem de monitorizare și evidență a copiilor aflați în

situații de risc, astfel încît cazurile de suicid să fie prevenite, mai ales că acest fenomen este unul imprevizibil”, a spus președintele ONG-ului.

Reprezentanța Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Rodica Moraru, a spus că pe lîngă stat, părinții sînt cei care ar trebui să aibă grijă de copii, să le ofere dragoste, înțelegere și educație.

„Nici societatea nu trebuie să fie indiferentă față de un copil aflat în situație de risc. Atunci cînd observăm o schimbare de comportament sau o retragere a copilului trebuie să intervenim imediat. Să comunicăm cu acest copil și să-i oferim înțelegere și încredere. Cel mai important este să nu ignorăm copilul sau să nu-l facem să se simtă inutil. Statul, prin intermediul asistenților sociali, va monitoriza și va procesa date privind numărul copiilor rămași singuri acasă pentru a le oferi susținere, cel puțin morală”, a precizat Moraru.

Ședința Clubului jurnaliștilor de investigație a fost organizată de către Centrul de Investigații Jurnalistice din Moldova și Reprezentanța UNICEF, cu susținerea financiară a Ambasadei SUA în Moldova.

CCCEC: Meciurile trucate și pariurile ilegale, incluse în Codul penal

Codul penal al Republicii Moldova ar putea fi modificat astfel încît meciurile trucate și pariurile ilegale să fie incluse în lista articolelor care prevăd pedepse.

Inițiativa vine din partea Centrului Anticorupție și a Procuraturii Anticorupție, care au elaborat un Proiect de lege privind modificarea Codului penal pentru completarea acestuia cu articolele „Manipularea unui eveniment” și „Pariurile aranjate”.

Totul după ce la 13 septembrie curent colaboratorii Centrului Anticorupție au descins la patru cluburi de fotbal: „Zimbru”, „Dacia”, FC „Costuleni” și „Sfîntul Gheorghe”, iar ca rezultat, organul de urmărire penală al CCCEC, sub controlul Procuraturii Anticorupție, a dispus intentarea a două cauze penale, pentru escrocherie și abuz de serviciu.

„Temei pentru pornirea urmăririi penale au servit comunicatele și notele analitice ale UEFA privind Republica Moldova, măsurile întreprinse în comun cu serviciile similare străine din Europa, acțiuni-

le operative de investigații efectuate de CCCEC și declarațiile martorilor privind trucarea meciurilor din Divizia Națională și Cupa Moldovei”, se menționează într-o declarație a CCCEC.

Potrivit Centrului Anticorupție, în cadrul urmăririi penale se investighează activitatea sportivă a 13 cluburi de fotbal, deoarece există circumstanțe ce pun la îndoială rezultatele a 48 de meciuri de fotbal, disputate în perioada aprilie 2011 - mai 2012, care se presupun a fi trucate.

Totodată, subiecții ai investigației sînt 23 de fotbaliști a 8 cluburi de fotbal, care, contrar Codului de etică al Federației Moldovenești de Fotbal FMF, au pariat atît pe propriile meciuri, cît și pe alte meciuri de fotbal din Divizia Națională.

„Prin trucarea meciurilor de fotbal, se micșorează esențial ratingul FMF în clasamentele FIFA și UEFA, fapt ce influențează direct mărimea granturilor obținute de FMF de la aceste instituții internaționale. Valoarea exactă a prejudiciului urmează a fi estimată”, mai notează CCCEC.

